

(408)

Couplejou
Var ar Plijadur hac ar Necessite da Gac'het.

Si cacare velim, cartam portare memento.
Si carta tibi desit, utere veste tua.
Ne mareat digitus, sordida merda tuis.
Ovide, Cabut. 10.

Test.

M'ar a c'heus c'hoant da gac'het,
Gemer un torch benaget;
Defot a dorch, en em serrich
Eus da rochet pe da invis,
Anez e vo da viziet
A foer pe deus a gac'h labéet.

(409)

Cahet ne deo get un dra vil,
Necesser eo, oustrey util.
Evit cahet ezomp tout grêt,
Tout e tébromp evit cahet.
Un tribut eo a dle peb den,
Eus a beurz ar natur humen,
Da bea ep difficulte,
Hac ar eil sex hac eg'ile.
Otrou, Prins, Rouanez ha Roue,
Tout e cahomp en han' Doue:
N'en deus plijadur var ar douar
En tuont d'ar nep a gac'h pa gar.

En em revolti ne dal netra
Enez zo comun er bed-mã;
Eul lezenn grêt ganti ar natur:
Cahet zo mat ha plijadur:
An Eternel eus a viscoas

74

A ra cahet ha greg ha goas.
 N'en deus eñans var an douar
 Evol da nep a gac'h pa gar.
 Rac, allas! peb-unan ne hell get
 P'en deve c'hoant alies cahet.

(410)

Nep ac'hanoc'h zo finvidic,
 Gourmant a besqet hac a g'ig,
 N'en deo get erit cahet e tebret
 Hac ar c'hig-se hac ar pesqet?
 Hac ar paour, er memes feson,
 N'en deus qen soign na qen rezon
 Nemet da zebri, comz hac eva,
 Stotet ha cahet pe foera:
 Brassa plijadur zo var ar bed,
 Ezeo sur cahet pa ve red.

Preven serten eus ar vue,
 Pa gaher ec'h ouzer e oar gre,
 Beo-buezec, ha neuze c'hoas,
 Ne voe plijadur er bed biscoas
 Qer presius hac an hini
 Eñ deus o cahet meur a hini.
 Tout e tezirer cahet bepret;
 Oll e redouter nep na ell get
 Ebars eñ e voment goassa,
 Bramet a cahet pe foera.

(411)

Pa vezo qestion da gahet,
 M'o conseil eta femelezet,
 Tronsit din mat o coleden;
 C'houi, potret, m'o ped da zisqen
 O frageyer, pe ma na ret,
 Eñ tanas vec'h na vastarfet
 Hinvis, bragou, pe rochedou;
 Potret, doalc'hit net ho fragou:
 Rac 'evrus an nep a gac'h bepret,
 Alies nep er garfe ne all get.

Ah! caera plijadur a zantàn!
 Cahet a ran er moment-mañ.....

(412)

Fatiqa 'ran ..... ar c'ho'h a red.....
 M'en zant, m'er goel gant e vog'et
 Evel eur bern coc'h o fumi,
 Pe otramant o tivo'gedi.
 Sujet, matter va flizadur,
 Effet veritabl an natur,
 C'hoant ameus e ves expo'zet
 Dirac oll caherien ar bed,
 Evit ma hallo pep'ini
 Eus da c'ho'ez mat en em veri .

(Vol. I, p. 408-412).

Ganaouennic sod.

Petra ras da Vilzig mont da graou ar moc'h?
 C'hoant cahet en devoa ha poan en e g'of. (bis)
 C'hoant cahet en devoa, c'hoant cahet en devoa.
 Petra ras da Vilzig mont da graou ar moc'h?
 C'hoant cahet en devoa ha poan en e g'of.

(Vol. I, p. 431.)